

Het Literair Museum in Hasselt

Het Literair Museum begon in de jaren tachtig heel kleinschalig met het verzamelen en inventariseren van literatuur in en over Limburg. Al snel werd besloten naar buiten te treden door tentoonstellingen op te zetten over een bepaalde auteur of een bepaald thema. Deze eerste tentoonstellingen waren te zien in de ruimtes boven Tweedehandsboeken Snuffel, een non-profitzaak die deel uitmaakt van de overkoepelende vzw Atos. Bovendien waren ze te zien op diverse locaties in Vlaanderen en Nederland – dit concept van reizende tentoonstellingen is nog steeds een constante.

In 1997 vond het Literair Museum een vaste stek in een oud herenhuis in de Bampslaan, bij het station in Hasselt. Dat betekende dat er permanente tentoonstellingen konden worden uitgewerkt, waarbij elke kamer in het huis een ander thema, een andere sfeer meekreeg die met literatuur, boeken of boekillustraties te maken heeft. Door de jaren heen werd ook de keuze van onderwerpen steeds breder.

Tijdelijke tentoonstellingen krijgen steeds een plaats op de eerste verdieping.

Ten slotte is er de zolder van het museum die een dubbele functie heeft: als atelier voor workshops en lezingen en als depot voor de collectie originele boekillustraties en schetsen van het Literair Museum.

Bij elke tentoonstelling (permanent, tijdelijk en reizend) voorziet het museum educatieve pakketten voor kinderen en jongeren. Daarmee kunnen deze de tentoonstelling op een actieve manier ontdekken – zij gaan op zoek naar antwoorden, voeren opdrachten uit, lezen fragmenten uit boeken, leren gericht kijken naar illustraties enzovoort.

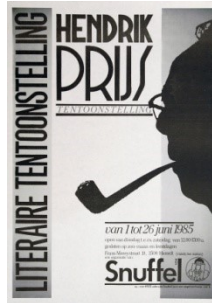
Het Literair Museum organiseert geregeld workshops, lezingen en andere activiteiten, zowel in eigen huis als op locatie. Zo is er elk jaar in augustus een zomers literair festival met een mix van literatuur, muziek en theater op verrassende locaties (in samenwerking met de bibliotheken en cultuurcentra van Genk en Sint-Truiden).

Literair Museum
Bampslaan 35 - 3500 Hasselt (vlakbij het station)

Open van woensdag t/m zaterdag
en elke eerste zondag van de maand,
telkens van 14 tot 17 uur.
Gesloten op feestdagen.
Groepen met gids ook buiten deze uren na afspraak.

Telefoon: 011 / 26 17 87 (museum)
011 / 22 26 24 (kantoor en reservaties)

literairmuseum@skynet.be – www.literairmuseum.be
www.facebook.com/literairmuseum

Hendrik Prijs

01 - 26 juni 1985

Het project Literair Museum begon met het verzamelen van boeken van en over Limburgse schrijvers en het samenstellen van een bio- en bibliografisch repertorium van die auteurs.

Na een verzamelen jaar werd het tijd om die collectie te ontsluiten voor het publiek door tentoonstellingen.

De eerste in een lange rij stelde leven en werk voor van de Sint-Truidense schrijver Hendrik Prijs, vooral bekend van *Het huis met de glycines* en *Het zwakke verzet*. Hij stelde in een onderkoelde taal de remmingen en taboes van de burgerman aan de kaak – niet verwonderlijk dan ook dat Willem Elsschot een voorwoord schreef bij *Het huis met de glycines*.

Nadat de tentoonstelling te zien was boven tweedehandsboekhandel Snuffel in de Frans Massystraat in Hasselt, ging ze op rondreis – zoals ongeveer alle tijdelijke producties in de volgende jaren zouden doen.

René Swartenbroekx

08 november - 20 december 1986

De tweede auteur waarover het Literair Museum een tentoonstelling organiseerde was de veelbekroonde René Swartenbroekx. Voor het eerst een jeugdschrijver – later zou het museum nog vaak rond jeugdliteratuur werken.

Als taakleraar in Waterschei kreeg Swartenbroekx dagelijks te maken met de migrantenproblematiek – het thema van zijn bekendste werk *De lege cel*. Het boek, het toneelstuk en later ook de film maakten hem bekend bij een groot publiek.

De tentoonstelling gaf een beeld van René Swartenbroekx als auteur, maar ook als acteur en regisseur.

Troebele vertelsels van Jaak Venken

08 mei - 20 juni 1987

Jaak Venken was een veelzijdig auteur van romans, historische schetsen en toeristische gidsen, maar bovenal was deze Maaslandse schrijver een verteller.

Hij schreef veel korte verhalen over bokkenrijders, hekserij, oude volksgeschiedenissen, zelfs ridderverhalen. Hij baseerde zich op oeroude vertelsels, doorgegeven van generatie op generatie. Jaak Venken lezen is hem horen vertellen.

De tentoonstelling presenteerde naast boeken ook interessante foto's, manuscripten en citaten uit Venkens werken.

Speciale gasten waren de heksen van de heksenstoet in Kiewit.

Waar de dag nacht is De steenkoolmijnen in de literatuur

16 april - 28 mei 1988

Voor het eerst richtte het Literair Museum een thematische tentoonstelling in.

In 1988 begonnen de steenkoolmijnen in Limburg stilaan geschiedenis te worden. Het museum vond het dan ook tijd om te bekijken hoe de mijngeschiedenis terug te vinden is in literair werk. Boeken uit Limburg, maar ook uit heel Vlaanderen, Nederland, Frankrijk en Duitsland werden in de tentoonstelling opgenomen om een breed kader te schetsen.

De bezoekers kregen als aandenken een drieliukje met de beeltenis van een mijnwerker (halve frankstuk) mee naar huis.

De verzamelde informatie werd gebundeld in een brochure met daarin de tentoonstellingsteksten en een overzicht van de tentoongestelde boeken met korte inhoud.

De Bokkerijders in de literatuur

29 september - 27 oktober 1990

Verhalen over de bokkenrijders hebben altijd een grote bijval gekend bij een ruim publiek. Het geweld, de gruwel en het mysterie rond dit onderwerp spreken tot de verbeelding van zowel schrijvers als lezers.

Het Literair Museum werkte een tentoonstelling uit waarin de geschiedenis van de bokkenrijders werd verteld aan de hand van literair werk over het onderwerp. Naast zeldzame oude boeken waren er ook schilderijen, brandbrieven en dergelijke te zien.

Bovendien werd een uitgebreide brochure uitgegeven met een overzicht van de Vlaamse, Nederlandse en Duitse werken die over de bokkenrijders werden gevonden. Tegelijk werd een beeld geschetst van de evolutie in de houding van de auteurs ten opzichte van het onderwerp.

De Bokkerijders in de literatuur was te zien op verschillende locaties in Vlaanderen en Nederland.

Op woeste grond De heide in de literatuur

06 juni - 04 juli 1992

De verschillende aspecten van de heide die in de literatuur aan bod komen werden belicht: het harde leven van de heidebewoners in hun strijd met de onvruchtbare grond, het gemeenschapsleven en het hardnekkige bijgeloof, de reacties op de opkomende industrie, bezoekers en bewonderaars van de heide...

Behalve boeken waren er ook kunstwerken te zien, handschriften, schilderijen, oude kaarten en mooie oude foto's van o.a. Jean Massart en Edmond Jaminé. Plus allerlei curiosa zoals een boerderijtje gemaakt door schrijver Alfons Jeurissen.

Ook van deze tentoonstelling verscheen er een catalogus, en ze reisde naar verschillende locaties.

Waar komen de boeken vandaan? Hoe een boek gemaakt wordt

30 oktober - 27 november 1993

Deze tentoonstelling toonde hoe een boek gemaakt wordt. Alle stappen van manuscript tot eindproduct werden erin toegelicht.

Kinderen, maar ook volwassenen kregen de kans een kijkje te nemen in de boeiende wereld van de uitgever, lithograaf, drukker, boekbinder enz.

Dat gebeurde aan de hand van originele prenten, foto's en voorwerpen uit de drukkers- en uitgeverswereld.

Rondleidingen voor klassen en andere groepen konden op aanvraag. Na een rondleiding was er een didactische verwerking voorzien met o.a. een spelletje *Publisher's Pursuit* of een speciaal voor de tentoonstelling ontworpen bordspel.

De gemoderniseerde opvolger van deze tentoonstelling, *Van schrijver tot lezer*, is permanent te zien in het Literair Museum.

Wie schrijft er in dit huisje? Een tentoonstelling over Bettie Elias, Ilse Peys en Mieke Vanpol

27 oktober - 30 november 1994

Jongeren van 6 tot 16 jaar konden in deze tentoonstelling het werk van de drie auteurs ontdekken via kijkkastjes, boeken, foto's, originele illustraties en voorwerpen.

Het museum maakte een film waarin iedere auteur praat over lezen, schrijven en over zichzelf.

Voor groepen waren er zoals gewoonlijk animatiepakketten voorzien, aangepast aan de leeftijd van de jongeren.

Tot hier waren de tentoonstellingen te zien in enkele ruimtes boven Tweedehandsboeken Snuffel in Hasselt.

Na *Wie schrijft er in dit huisje?* kon het Literair Museum terecht in een groot oud herenhuis aan de Bampslaan. De volgende jaren werd er gewerkt aan een vaste opstelling in het nieuwe pand, met permanente tentoonstellingen over Limburgse jeugdauteurs en –illustratoren, over Congoliteratuur en over de steenkoolmijnen in de literatuur.

Letters in tenten *Vakantiespeurtocht*

14 juli - 30 september 1999

Tijdens de zomervakantie van 1999 was het Literair Museum extra aantrekkelijk voor jong en oud. *Tenten*, *Mieke Vanpol*, *plakbriefjes* en *Afrika* waren enkele kernwoorden. En *boekenpakketten*, want die kon je winnen!

Jongeren vonden in en rond enkele grote tenten boeken, briefjes met opdrachten, lekker luie kussens en nog veel meer om het vakantiegevoel te bewaren of op te wekken. In deze opstelling was er speciaal aandacht voor jeugdauteur Mieke Vanpol die in veel van haar boeken ook dat heerlijke vakantiegevoel oproept.

Volwassenen konden het zomergevoel terugvinden in de exotische sfeer van de Afrikakamer. De tentoonstelling *Limburgers over Kongo* schetste de neerslag van de (post)koloniale geschiedenis in de literatuur in een zonnig decor dat Afrika heel dichtbij bracht.

Wie schrijft er in dit huisje?
Een vervolg
Geert De Kockere en Brigitte Minne

17 maart - 04 november 2000

In 1994 werden in de tentoonstelling *Wie schrijft er in dit huisje?* de jeugdauteurs Bettie Elias, Ilse Peys en Mieke Vanpol voorgesteld. Deze tentoonstelling was niet alleen in Hasselt te zien, maar ook in tal van andere bibliotheken en musea. Ze reisde jarenlang door heel Vlaanderen.

Het werd tijd voor een vervolg. Deze nieuwe tentoonstelling presenteerde leven en werk van jeugdauteurs Geert De Kockere en Brigitte Minne. Er werd niet alleen gewerkt met vitrines, prachtige originele illustraties, voorwerpen en boeken, maar ook met kijkkastjes en animatie. Elk kijkkastje is een huisje waarin een stukje uit een verhaal werd uitgebeeld.

Over Brigitte Minne werd een korte film gedraaid die in de tentoonstelling te zien was.

We komen van ver
maar wel met grote passen
Het kinderboek in Vlaanderen
in de 20ste eeuw

14 maart - 29 december 2001

Bij het begin van de 21ste eeuw keek het Literair Museum even achterom en vertelde in een tentoonstelling de geschiedenis van het kinderboek in Vlaanderen in de 20ste eeuw.

De tentoonstelling was ingedeeld in kleine kamertjes uit verschillende periodes van de 20ste eeuw. Je vond er uiteraard oude en nieuwe kinderboeken – maar achter verborgen luikjes, in kijk- en voel dozen ontdekte je ook speelgoed, snoep en kinderportretten uit vervlogen tijden.

Een typische stoel, een oude teddybeer, een stuk behang - door middel van interieurelementen werd de bezoeker meteen in de sfeer van elke periode gebracht. Daarvoor werkte het Literair Museum samen met het Design museum Gent.

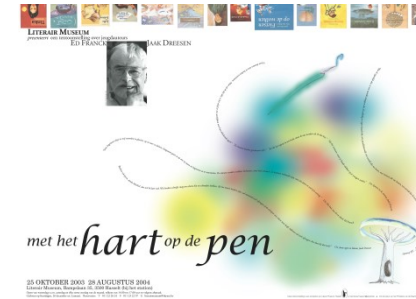
Als alle rivieren van inkt waren... Oorlog in kinder- en jeugdboeken

22 juni 2002 - 27 april 2003

Oorlog blijft van alle tijden en al eeuwen vertellen mensen er verhalen over. Literair Museum toonde een selectie van kinder- en jeugdboeken over oorlog. Centraal stonden WO I en WO II, maar ook andere oorlogen kwamen aan bod.

De tentoonstelling bood een verrassende kijk op een ernstig onderwerp: de loopgravenoorlog, onderduiken, jodenvervolging, kinderspel, de bevrijding en andere thema's werden op een kindgerichte en interactieve manier behandeld, waardoor de (jonge) bezoeker zich helemaal kon inleven. Boeken, foto's en voorwerpen kregen een plaats in een hedendaagse vormgeving die jong en oud aansprak.

De titel van de tentoonstelling is een citaat uit *Vingerafdrukken* van Herman de Coninck

Met het hart op de pen Jeugdauteurs Jaak Dreesen en Ed Franck

25 oktober 2003 – 28 augustus 2004

Een tentoonstelling over twee populaire jeugdauteurs met Limburgse wortels: Jaak Dreesen en Ed Franck.

Beide auteurs vertonen nogal wat gelijkenissen. Zij begonnen pas op hun 44ste te schrijven, maar zijn sinds niet meer gestopt. In hun boeken nemen gevoelens, relaties en de natuur een belangrijke plaats in.

Boeken en handschriften werden interactief gepresenteerd. Daarnaast zag je levensgrote portretten van de auteurs door Malou Swinnen, betoverende kijkkastjes waarin taferelen uit de boeken werden voorgesteld, persoonlijke spullen van de auteurs en originele tekeningen van o.a. Jan Bosschaert, Gerda Dendooven, Ingrid Godon, Annemie Heymans, Kris Nauwelaerts, Tom Schamp, Leo Timmers, Klaas Verplancke en Anne Westerduin. De tentoonstelling zat vol speelse verrassingselementen voor jong en oud.

Papjee Parlee *Wandelen door een prentenboek*

22 september 2004 – 8 januari 2005

De Gentse kunstenaar Micheline Vandervreken werkte 15 jaar aan dit project. Oude, versleten boeken werden omgetoverd tot papier-machéfiguren - Katrien Van Hecke schreef er versjes bij.

Met een koffertje in de hand gingen kinderen van de derde kleuterklas en van het basisonderwijs op ontdekking in deze tentoonstelling. Ze voerden opdrachten uit en leerden zo de sprookjes en versjes kennen.

Ze ontmoetten de familie Beer, de Kikkerprins, de olifant Charlie, de rups van Alice in Wonderland.

Ze bewonderden zichzelf in de spiegel van Sneeuwitje en gaven hun ogen de kost in het ijssalon.

Een ontdekkingsstocht die nog lang nazinderde!

Flanders' Finest *Vlaamse kinderboekillustraties voor fijnproevers*

13 augustus – 28 september 2005

Een overzichtstentoonstelling met werk van 17 Vlaamse prentenboekillustratoren. Je kon er originele prenten bewonderen van de beste illustratoren van het ogenblik.

Het was een prachtige verzameling met werk van jonge mensen en doorwinterde rotten in het vak, van pas afgestudeerden en docenten. Een bonte waaier van stijlen en technieken.

De tentoonstelling *Flanders' Finest* werd samengesteld door NCJ/Villa Kakelbont in opdracht van het Vlaams Fonds voor de Letteren. Zij was bedoeld om de Vlaamse illustratoren bekend te maken in het buitenland. In het Literair Museum kreeg de bezoeker een voorsmaak op de volledige tentoonstelling die in 2006 o.a. naar Duitsland, Nederland en Frankrijk reisde.

Al-Boeksoek

Marokko en Turkije in kinder- en jeugdboeken

3 september 2005 – 30 december 2006

In een Arabisch decor kwamen thema's uit de jeugdliteratuur over Marokkaanse en Turkse cultuur aan bod: vriendschap tussen jongeren uit verschillende culturen, maar ook racisme, religie, typische feesten, enz.

Je werd ondergedompeld in een verrassende en exotische boekenwereld en maakte een zinnenstrelende verkenning door de tentoonstelling. Je snoof Oosterse geuren op of legde je oor te luisteren. Zakte weg in zachte kussens en tapijten en liet de warme kleuren op je afkomen. Je kon genieten van originele illustraties van Carl Cneut, Erika Cotteleer, Gertie Jaquet en Paul Verrept. En portretten bewonderen van Malou Swinnen, wegdromen tussen Turkse en Marokkaanse voorwerpen en een schat aan boeken...

Al-Boeksoek was daarna nog te zien op 25 plaatsen in Vlaanderen en Nederland.

Over heksen, hazen en hondenweer

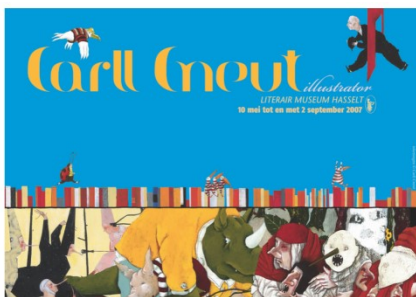
*Tekeningen van Gertie Jaquet,
Georgien Overwater en Gitte Spee*

26 januari – 22 april 2007

Tentoonstelling van kinderboekillustraties, schetsboeken, keramiek en animatiefilmpjes van de illustratoren Gertie Jaquet, Georgien Overwater en Gitte Spee.

De drie werken samen in de Amsterdamse Illustratiestudio waar ze zowel eigen prentenboeken maken als werk voor anderen. Alle drie tekenden ze ook filmpjes voor Sesamstraat.

Voor de kinderen waren er avontuurlijke en creatieve opdrachten bij de tentoonstelling met aandacht voor thema's, tekenstijlen en tekenmaterialen. In mini-ateliers gingen ze zelf aan de slag aan illustrator.

Carll Cneut *illustrator*

10 mei – 02 september 2007

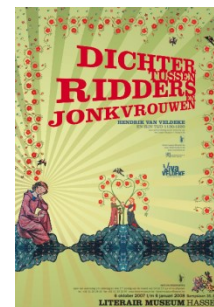
Het Literair Museum organiseerde voor het eerst in Vlaanderen een tentoonstelling over één van de meest internationaal gelauwerde Vlaamse illustratoren: Carll Cneut.

De tentoonstelling liet originele illustraties voor prentenboeken zien, maar ook schetsen en objecten uit Cneuts verzameling.

De stijl van Carll Cneut verwijst rechtstreeks naar Vlaamse schilders als Pieter Brueghel de Oude, Jeroen Bosch, James Ensor en Gustaaf van de Woesteyne.

Zijn kleurenpalet is erg rijk en zijn compositie nodigt de lezer uit mee te kijken over de randen van het boek, de wereld in.

Bij de tentoonstelling hoorde een interactief parcours gebaseerd op het gericht observeren van de originelen. Zo maakten bezoekers kennis met de wereld van Carll Cneut en werd ook de link met de klassieke Vlaamse schilders duidelijk.

Ridder tussen dichters *en jonkvrouwen*

Hendrik van Veldeke en zijn tijd (1130-1230)

06 oktober 2007 - 06 januari 2008

Jongeren van 10 tot 15 jaar werden in deze tentoonstelling teruggeflitst naar de wereld van de middeleeuwen (12de – 13de eeuw). In middeleeuwse kleren en met een pelgrimstas vol opdrachten volgden zij het spoor van Hendrik van Veldeke, de eerste bij naam gekende schrijver in de Nederlandse letterkunde. Een reis van zijn jeugd in Spalbeek tot zijn tijd als hofdichter bij de Duitse keizer.

Deze tentoonstelling was het jongerenluik in het grotere project *Viva Veldeke*. In beide Limburgen waren er tentoonstellingen, lezingen, boekvoorstellingen, enz.

Vos en Haas
24 MEI | 7 DECEMBER 2008 LITERAIR MUSEUM HASSELT

DE ILLUSTRATIES VAN THE TJONG-KHING

en hun Sprookjesvrienden

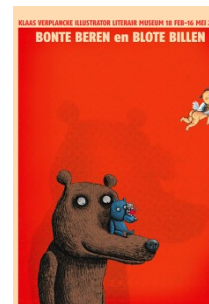
Vos en Haas en hun Sprookjesvrienden Illustrator *Thé Tjong-Khing*

24 mei – 7 december 2008

Thé Tjong-Khing is een van de meest gelauwerde illustratoren van de Lage Landen. De tentoonstelling in het Literair Museum was een primeur voor België en toonde vooral schetsen en illustraties die Khing de laatste jaren maakte voor bundels van sprookjes en mythes en voor de boeken van *Vos en Haas*.

Khing won drie Gouden Penselen, een Zilveren Penseel en de Wouterse Pieterse Prijs voor *Waar is de taart?* Bovendien kreeg hij de Gouden Uil Prijs van de Jonge Lezer voor *Koek koek Vos en Haas*. Hij heeft zeker ook invloed gehad op jongere Vlaamse illustratoren zoals Klaas Verplancke en Ingrid Godon.

Deze tentoonstelling sloot mooi aan bij de permanente tentoonstelling in het Literair Museum *Giftige appels op gouden bordjes. Eten en drinken in sprookjes*.

Bonte beren en blote billen Illustrator *Klaas Verplancke*

18 februari - 16 mei 2009

Weinig illustratoren kunnen werk voorleggen dat zo verscheiden is als dat van Klaas Verplancke. Sinds 1990 publiceerde hij ontelbare prenten voor alle leeftijden van peuters tot volwassenen bij uitgeverijen in binnen- en buitenland.

De keuze die het Literair Museum maakte uit dat omvangrijke oeuvre liet zien hoe uiteenlopend Klaas' werk is, van bonte beren voor de kleintjes tot blote billen voor de grote mensen. En toch was elke prent typisch Klaas, herkenbaar aan gebruikte technieken, compositie en een vaak wat surrealistisch gevoel voor humor.

De illustraties voor de belangrijkste en bekendste boeken uit zijn loopbaan waren uiteraard te zien, van Henri van Daeles *Het Grote Berenvoorleesboek* over prijswinnaars *Ozewiezewoze* en *Jot* tot Frank Adams *Confidenties aan een ezelsoor*. Voor de volwassenen was er een pikant extraatje...

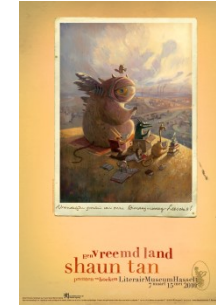
Zeg Roodkapje, waar ga je heen? ***Springlevende sprookjes***

14 juni 2009 - 20 februari 2010

Als logische uitbreiding bij de permanente sprookjes-tentoonstelling presenteerde het Literair Museum een tijdelijke tentoonstelling over hedendaagse sprookjesbewerkingen. Achter elke boom in het sprookjesbos schulde een verrassing...

In de tentoonstelling *Zeg Roodkapje, waar ga je heen?* werden hedendaagse sprookjesbewerkingen getoond in een sfeervolle omgeving. Je kon er dwalen door een heus sprookjesbos met objecten in papier-maché van Micheline Vandervreken. Alle objecten hielden verband met hedendaagse sprookjesboeken.

Uitrusten kon je in het huisje bij het bos. Aan de muur hingen originele illustraties van Wim Hofman, Sabien Clement, Kristien Aertssen en Thé Tjong-Khing.

Een vreemd land. ***Shaun Tan. Prenten en boeken.***

07 maart - 15 mei 2010

Voor het eerst was er werk van de Australische kunstenaar Shaun Tan in België te zien. Tans werk beweegt zich op de grens van graphic novel, illustratie, strip, toegepaste grafiek, film en vrije teken- en schilderkunst.

De tentoonstelling in Hasselt had vooral aandacht voor zijn prentenboeken en toonde schetsen, originele tekeningen en prints voor *De aankomst*, *Verhalen uit een verre voorstad*, *The Lost Thing*, *The Rabbits* en *The Red Tree*. Daarnaast waren er ook voorbereidende schetsen te zien voor de Oscarwinnende animatiefilm *The Lost Thing* en vrij werk.

Bij de tentoonstelling hoorde een catalogus met afbeeldingen in kleur. Deze catalogus is nog steeds te koop in het Literair Museum.

Tom Schamp, illustrator ***Feest in de stad***

20 juni - 07 november 2010

Tom Schamp is een zeer veelzijdig illustrator. Hij is voor het groot publiek bekend van zijn illustraties voor bladen als Humo, De Standaard of Playboy of van zijn posters voor o.a. de boekenbeurs en de Jeugdboekenweek. De laatste jaren maakte hij echter vooral prentenboeken voor kinderen. Daar legde deze expo de nadruk op.

Tom heeft een heel eigen stijl. Zijn werk is heel herkenbaar, ook voor vrij jonge lezers, maar voor meer ervaren lezers is er veel meer te ontdekken.

De keuze voor het thema *Feest in de stad* lag voor de hand. Enerzijds was Hasselt in feeststemming door de zevenjaarlijkse Virga Jessefeesten en anderzijds zit er in het werk van Tom Schamp vaak een feestelijke toets.

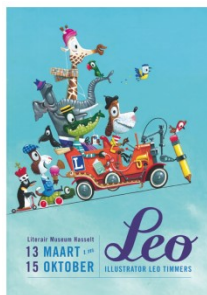
Niet van de poes! ***De kat in het kinderboek***

21 november 2010 - 26 februari 2011

Katten miauwen in massa's kinderboeken, in hoofd- en bijrollen. Je sloop in deze tentoonstelling op kattenpootjes rond en ontmoette gekke poezen, boze poesjes, brave en ondeugende katjes, gelaarsde katten en nog veel meer. Miauw!

Het Literair Museum toonde een verzameling oude en nieuwe kinderboeken over katten uit de collectie van Roger Laute uit Gent. In vitrines lagen bijzondere oude kattenboeken: sprookjesboeken, verhalenboeken en pop-upboeken. Nieuwe kattenboeken waren te vinden in de gezellige leeshoek. Aan de muren hingen originele poezenillustraties uit de collectie van het museum en van de illustratoren Kristien Aertssen, Jan Jutte, Katrien Matthys, Sebastiaan Van Doninck, Fiep Westendorp en Albertine Zullo.

Een hele kamer was gewijd aan sprookjes als *De gelaarsde kat* – je vond er ondermeer prachtige oude Epinalprenten.

LEO

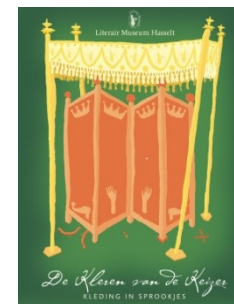
Illustrator Leo Timmers

13 maart - 15 oktober 2011

Kleur, beweging, humor en geestige ideeën – dat komt terug in al het werk van Leo Timmers. Hij is bekend van zijn illustraties voor tijdschriften als Humo en voor zijn reclamewerk, maar legt zich steeds meer toe op eigen prentenboeken. De tentoonstelling in het Literair Museum toonde vooral de prachtige originele illustraties uit deze prentenboeken.

Leo speelt met ideeën en maakt ontelbare schetsen voor hij definitief begint te schilderen. Hij zoekt naar de juiste vormen, de bijpassende kleuren... Heel wat voorbereidende schetsen en proefboekjes (dummy's) waren in het museum te zien.

Dieren en vervoermiddelen zijn constante aanwezigen in Leo's werk en vormden de rode draad doorheen deze tentoonstelling. *Wie rijdt?*, *Diepzeedokter Diederik* en *Kraai* zijn maar enkele titels. En een hond is het hoofdpersonage in het prentenboek *Meneer René* dat losjes geïnspireerd is op het werk van René Magritte.

De Kleren van de Keizer

Kleding in sprookjes

20 november 2011 - 20 oktober 2012

Kleding is in sprookjes zeer belangrijk. Denken we maar aan Assepoes die lommen moet dragen tot een fee haar een prachtige baljurk en glazen schoentjes tovert. Of aan het sprookje *De nieuwe kleren van de keizer* waarin het dan wel om denkbeeldige kleding gaat

Het is dan ook niet meer dan logisch dat kleren in de illustraties in sprookjesboeken de nodige aandacht krijgen. In de tentoonstelling waren originele sprookjesillustraties te zien van internationaal bekende illustratoren als Carll Cneut, Thé Tjong-Khing, Charlotte Dematons, Lisbeth Zwerger en Rébecca Dautremer.

Het Literair Museum liet deze kostuums in het echt uitvoeren door modeontwerpster Anita Evenepoel en een team van naaisters. Boeken, geluidsfragmenten en allerlei voorwerpen in papier-maché maakten dit derde luik van een sprookjestrilogie af.

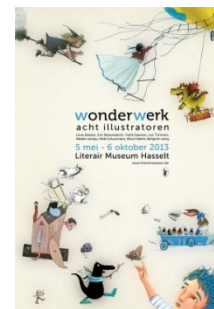
Het geheime dagboek van Klein Duimpje ***De illustraties van Rébecca Dautremer***

18 november 2012 – 16 februari 2013

Rébecca Dautremer is één van de meest vooraanstaande Franse illustratoren. Haar boeken *Het grote boek van vergeten prinsessen*, *Elvis*, *Ik val op jou* en recenter *Alice in Wonderland* kennen ook in Nederlandse vertaling veel bijval.

De tentoonstelling in het Literair Museum toonde alle originele illustraties van *Het geheime dagboek van Klein Duimpje*. Het dagboek vertelt alles wat het klassieke sprookje verzwijgt: over een leraar met een grote eetlust, knorrende kindermagen, een slechte stiefmoeder, de zevenmijlslaarzen, stensensoep, de geheime liefde van Duimpje en nog veel meer. Deze bijzondere tentoonstelling richtte zich niet enkel tot kinderen maar bood ook voor volwassenen veel kijk- en leesplezier. Het hoge aantal bezoekers uit binnen- en buitenland bewees dit ook.

Voor klassen en andere groepen werd een bezoek aan de tentoonstelling meestal gecombineerd met een leuke workshop.

Wonderwerk ***Acht illustratoren***

5 mei – 6 oktober 2013

Het waren wonderlijke tijden in het Literair Museum. De permanente *Wonderkamer* met mini-museumpjes van achttien jeugdschrijvers en illustratoren was nog maar net open, en dan was er *Wonderwerk*. De acht illustratoren uit de *Wonderkamer* toonden het beste uit hun werk in een groepstentoonstelling.

Het Literair Museum koos de mooiste illustraties uit 1 boek van elke illustrator. Al die originelen hingen aan de muur. Daarnaast was er ook voorbereidend werk te zien: van elke illustrator een schetsboek.

Het getoonde *Wonderwerk* was van Lieve Baeten, Frank Daenen, Debbie Lavreys, Benjamin Leroy, Kris Nauwelaerts, Wout Olaerts, Hilde Schuurmans en Leo Timmers. Deze mensen hebben niet alleen gemeen dat ze prachtige illustraties maken voor (jeugd)boeken – ze hebben ook allemaal een band met Limburg.

Verhalenreis *De mooiste verhalen van Astrid Lindgren* *geïllustreerd door Marit Törnqvist*

20 oktober 2013 – 21 april 2014

Ga je mee op reis met Pippi Langkous, de gebroeders Leeuwenhart, Ronja de Roversdochter en Karlsson van het dak?

Deze tentoonstelling nam je mee op reis door de wereldberoemde verhalen van Astrid Lindgren met originele illustraties van de Zweeds-Nederlandse Marit Törnqvist.

Daarnaast waren er schetsen, tekeningen, beschrijvingen en foto's te zien zijn die Marit maakte voor *Junibacken*, het Astrid Lindgrenmuseum in Stockholm. Daar leidde ze twee jaar lang een ploeg van 70 decorbouwers die een reis door de decors van de bekendste verhalen van Astrid Lindgren bouwden.

De tentoonstelling liet zien hoe Marit de verhalen van Astrid Lindgren omtoverde tot een wereld in 3D en daarna weer samenbracht in het boek *Verhalenreis*.

Werkplekken *van illustratoren en schrijvers*

18 mei – 2 november 2014

Heb je je wel eens afgevraagd hoe een illustrator tot een tekening komt? Of hoe de werkplek van een schrijver eruitziet? Op hun werktafel in deze tentoonstelling vond je naast bijzondere schetsboeken ook allerlei kleine inspirerende voorwerpen, papiertjes met losse ideeën en aantekeningen, schrijf- en tekenmateriaal, foto's, ... Het Literair Museum gaf je een idee van de werkplek van Gerda Dendooven, Charlotte Dematons, Pieter Gaudesaboos, Kaatje Vermeire, Judith Vanistendael, Joke van Leeuwen, Ingrid Godon en Bart Moeyaert.

Vanaf 21/06 t/m 05/11 waren er ook *Werkplekken* te zien in Bibliotheek Genk, namelijk van Sabien Clement, Merel Eyckerman, Tom Schamp, Leo Timmers, Thé Tjong-Khing en Paul Verrept.

Werkplekken was een productie van het Literair Museum in samenwerking met de Bibliotheek Genk met de steun van het Vlaams Fonds voor de Letteren, Stad Hasselt en De Unie Hasselt-Genk.

Van Grimm tot Sinterklaas *De illustraties van Charlotte Dematons*

16 november 2014 – 18 april 2015

In de tentoonstelling zag je onder meer de originele tekeningen voor de verzamelde sprookjes van Grimm, waarvoor Charlotte een Zilveren Penseel kreeg. De kijkplaten van *Sinterklaas* (Gouden Penseel), *De gele ballon* en *Nederland* nodigen je uit om er heel lang naar te kijken en er steeds nieuwe dingen in te ontdekken: de sprookjesachtige sfeer, de prachtige kleuren, de vele details en de kleine grapjes.

De leerlingen van de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten te Hasselt lieten zich door het werk van Charlotte Dematons inspireren en maakten voor de tentoonstelling allerlei kunstwerkjes.

Kinderen en jongeren van 5 tot 15 jaar konden op speurtocht door de tentoonstelling. Ze ontmoetten allerlei sprookjesfiguren, bekeken Nederland en de wereld vanuit vogelperspectief en kwamen meer te weten over de geheimzinnige wereld van Sinterklaas en zijn pieten.

Wij Twee Samen *Een beeldverhaal over dementie*

24 april – 9 mei 2015

Hoogleraar kunstgeschiedenis Bert Cardon werd op zijn 56ste gediagnosticeerd met de taalstoornis afasie en ging vroegtijdig dementeren. Zijn dochter Eva legde als graficus Ephameron het langzame maar onvermijdelijke afscheid vast in *Wij Twee Samen*.

Het Literair Museum toonde naar aanleiding van het grafisch festival Beyonderground twee weken lang de originele tekeningen en collages van deze gelaagde en aangrijpende beeldroman.

De illustraties van Kaatje Vermeire

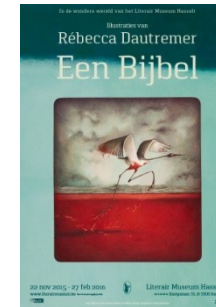
20 mei – 7 november 2015

Kaatje Vermeire (°1981) is een illustrator met een nog klein, maar fijn oeuvre. Vanaf haar eerste prentenboek, dat meteen bekroond werd, sloeg haar werk aan bij het publiek. Meer titels en vertalingen volgden en haar faam groeide.

Bijzonder aan Kaatje Vermeire is hoe gelaagd en experimenteel zij te werk gaat. Alle grafische middelen wendt zij aan: van gesprokkelde stofjes en behangmotiefjes tot etspersen en digitale collages.

Deze tentoonstelling bood een unieke kijk op hoe haar illustraties tot stand komen, hoe zij met ditjes en datjes zulke rijkgeschakeerde platen samenstelt.

Voor kinderen en jongeren van 5 tot 15 jaar waren er weer opdrachten waarmee zij de tentoonstelling op een plezierige manier konden verkennen. Voor klassen en andere groepen kon een bezoek aan de tentoonstelling gecombineerd worden met een leuke workshop.

Een Bijbel. Illustraties van Rébecca Dautremer

22 november 2015 – 27 februari 2016

Rébecca Dautremer maakte samen met auteur Philippe Lechermeier een nieuwe, eigenzinnige versie van de Bijbel die ook voor niet-gelovigen heerlijk om te lezen is. Haar illustraties zijn heel divers: van schetsen tot omvangrijke schilderwerken.

Zij liet zich allerm minst leiden door de klassieke beelden uit ons collectief geheugen van Adam en Eva, Mozes in Egypte of Jezus' geboorte. De vlucht door de Rode Zee is nooit eerder met een kinderwagen of dame met frivol hoedje uitgebeeld. In deze tentoonstelling vond je beklemmende portretten van Herodes en de vrouw van Lot, sterke beelden van een bloederige Nijl of een verdrinken leger van de farao. Allemaal herkenbaar en toch ook weer bevreedend, maar altijd indrukwekkend.

Je kon deelnemen aan een wedstrijd bij de tentoonstelling: je maakte een portret van een bijbels figuur en kon een door Rébecca Dautremer gesigineerd exemplaar van *Een Bijbel* winnen.

Walvis & co. De illustraties van Annemarie van Haeringen

6 maart – 2 oktober 2016

Drie Gouden Penselen, een paar Zilveren en nog een hele lijst andere prijzen won Annemarie van Haeringen al met haar prentenboeken. Het Literair Museum koos er een aantal uit (*Sneeuwwitje breit een monster*, *De tuin van de walvis*, *De prinses met de lange haren* en andere) en liet daaruit de beste originele illustraties zien. Een kamer vol dierentekeningen, aangevuld met schetsboeken en storyboards, maar ook Annemaries meer sprookjesachtige werk, van prinsessen tot heksen.

Jonge bezoekers van 5 tot 16 jaar konden zich creatief uitleven met kijk-, lees- en tekenopdrachten.